

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II
W MAŁEJ NIESZAWCE

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

ROK SZKOLNY 2023/2024

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego

SPIS TREŚCI**STRONA**

I. PODSTAWA PRAWNA	3
II.ZAŁOŻENIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO.....	4
III. CELE GŁÓWNE WSDZ	4
IV. CELE SZCZEGÓŁOWE WSDZ.....	5
V. TREŚCI PROGRAMOWE WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI.....	6
VI. ADRESACI WSDZ.....	7
VII. OSOBY ODPOWIEDZIALNE.....	7
VIII. METODY I FORMY REALIZCJI.....	8
IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY.....	8
X. EWALUACJA WSDZ.....	9
XI. ZAŁĄCZNIKI.....	9

I. PODSTAWA PRAWNA

Najważniejsze założenia związane z realizacją Wewnątrz Systemu Doradztwa Zawodowego w szkole zawarte są w dokumentach:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) - dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013.532 z dnia 7 maja 2013 r.). Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowe prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) – art. 47 ust. 1 pkt 3 lit. c i pkt 4, art. 109 ust. 1 pkt 7.
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego

II. ZAŁOŻENIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

Założeniem Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest to, że wybór zawodu nie jest przypadkowym aktem, a procesem, na który składają się różne decyzje podjęte na przestrzeni lat. Ważne jest, aby uświadamiać młodym ludziom, że na wybór satysfakcjonującego zawodu ma wpływ wiele rzeczy. Jednak te najważniejsze to: poznanie siebie (samoświadomość), wiedza na temat zawodów i ścieżek edukacyjnych oraz na temat rynku pracy, cechy osobowości ucznia, zainteresowania, umiejętności, mocne strony, wyznawane wartości, czynniki emocjonalne, ale i zdrowotne, a także wpływ otoczenia i własna motywacja. Działania całej rady pedagogicznej w ramach WSDZ muszą być wcześniej zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły na dany rok szkolny i koordynowane przez szkolnego doradcę zawodowego czy osobę pełniącą funkcję koordynatora doradztwa zawodowego w szkole. Cała społeczność szkolna zobowiązana jest do regularnych oddziaływań wychowawczo-doradczych. WSDZ zakłada zarówno indywidualną, jak i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

III. CELE GŁÓWNE WSDZ

Główne cele WSDZ można sklasyfikować w następujący sposób:

- Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Określenie własnych predyspozycji, cech osobowości, temperamentu, zainteresowań, talentów, mocnych stron i umiejętności.
- Przygotowanie uczniów do podejmowania samodzielnych i trafnych wyborów edukacyjno-zawodowych.
- Uświadomienie rodzicom, jak wielkie znaczenie odgrywają i jaka jest ich rola w procesie przygotowania dziecka do wyboru jego przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Przekazanie informacji rodzicom na temat dziecka w kwestii jego predyspozycji zawodowych, osobowościowych i edukacyjnych.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

Cele szczegółowe WSDZ zostały podzielone następująco:

1. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego w ramach pracy z **uczniami** obejmuje:
 - poznawanie siebie,
 - autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych,
 - poznawanie zawodów,
 - doskonalenie umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania,
 - analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy,
 - indywidualną pracę z uczniami, którzy mogą mieć problemy z wyborem szkoły i zawodu,
 - udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej,
 - pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego,
 - konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów,
 - pomoc w poszerzaniu wiedzy ogólnej i budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno-zawodowego,
 - kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego i kontynuacji nauki w szkołach średnich,
 - udział w dniach otwartych szkół,
 - udział w targach edukacyjnych,
 - tworzenie możliwości indywidualnej rozmowy z doradcą zawodowym na terenie szkoły.
2. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego w ramach pracy z **rodzicami** obejmuje:
 - poradnictwo służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci,
 - włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły,
 - indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.,
 - gromadzenie, systematyczną aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej.

3. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego w ramach pracy z **nauczycielami** obejmuje:
- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego,
 - realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej przez wychowawców na godzinach wychowawczych oraz na innych przedmiotach przez nauczycieli uczących,
 - identyfikację potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do zachodzących zmian na rynku pracy.

V. TREŚCI PROGRAMOWE WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI

Treści programowej WSDZ wynikające z jego realizacji obejmują:

1. Moje mocne strony, umiejętności i zdolności:
 - Poczucie własnej wartości.
 - Analiza SWOT.
 - Moja ocena – realna czy nierealna.
 - Samoświadomość kluczem do podejmowania decyzji.
2. Kompetencje uniwersalne:
 - Siła własnej woli.
 - Umiejętności komunikacyjne.
 - Asertywność.
 - Afiliacja.
 - Zarządzanie stresem.
3. Świat zawodów i rynek pracy:
 - Zawody w moim najbliższym otoczeniu.
 - Zawody przyszłości.
 - Charakterystyka ciekawych zawodów.
4. Zainteresowania:
 - Spędzanie wolnego czasu a hobby.
5. Osobowość zawodowa i predyspozycje zawodowe:

- Moje predyspozycje życiowe.
 - Moje aspiracje.
 - Moje wartości.
 - Ja na obecnym rynku pracy.
6. System edukacji:
- Ścieżki kształcenia.
7. Praca jako wartość:
- Współczesny rynek pracy.
 - Co cenisz w pracy?
 - Dlaczego warto pracować.
 - Wynagrodzenie a moje podejście do pracy.
8. Zawody przyszłości:
- Elastyczność zawodów i rynek pracy.
 - Zawody deficytowe, „wymierające”, nowe.

VI. ADRESACI WSDZ

Osoby do których skierowany jest WSDZ to:

- Uczniowie,
- Nauczyciele,
- Rodzice,
- Środowisko lokalne,
- Instytucje wspierające WSDZ.

VII. OSOBY ODPOWIEDZIALNE

Osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ to:

- Dyrektor,
- Doradca zawodowy/koordynator,
- Wychowawcy,
- Nauczyciel bibliotekarz,
- Nauczyciel informatyki,
- Pozostali nauczyciele przedmiotowi,

- Pedagog szkolny.

VIII. METODY I FORMY REALIZACJI

Formy pracy kierowane do uczniów:

- Zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozwijaniu świadomości i konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, pozwalające na poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych.
- Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem.
- Udostępnianie wiadomości o szkołach, zawodach.
- Pogadanki z przedstawicielami różnych zawodów.
- Udzielanie indywidualnych porad uczniom.
- Organizowanie wycieczek.

Metody w poradnictwie grupowym najczęściej stosowane w pracy doradczej to:

- Metody aktywizujące - burza mózgów, dyskusja.
- Metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról.
- Metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy).
- Metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne, prezentacje multimedialne.
- Treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki.
- Techniki plastyczne, wywiady, gry i zabawy.

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY

- Uczeń potrafi rozpoznać i nazwać swoje mocne strony, umiejętności, zainteresowania i talenty.
- Uczeń jest świadomy zmian na rynku pracy oraz racjonalnie potrafi zaplanować swoją ścieżkę edukacyjno-zawodową.
- Uczeń potrafi wyszukać i selektywnie wybrać aktualną i rzetelną informację edukacyjno-zawodową.
- Rodzice wiedzą, jak wspierać dziecko w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej.

X. EWALUACJA

- Ankiety, wywiady, indywidualne rozmowy, spotkania.

XI. ZAŁĄCZNIKI

- Program Doradztwa Zawodowego realizowany w roku szkolnym 2022/2023 w klasach VII-VIII.